

Evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan

Vuggestuen Mariehøj

2022

Arbejdet med den pædagogiske læreplan

”Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.”

”Med evalueringskultur i dagtilbuddet forstås, at lederen har ansvar for, at det pædagogiske personale og ledelsen løbende forholder sig reflektivt til, hvordan de pædagogiske læringsmiljøer understøtter børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Hvilke dele af vores pædagogiske læringsmiljø har vi særligt haft fokus på over de sidste 2 år?

Her kan I oplyse, hvad I har haft særligt fokus på som en del af arbejdet med læreplanen, fx morgenstund, leg, social udvikling. I kan også indsætte billeder eller andet fra jeres arbejde.

Vi har haft særligt fokus på følgende:

- Den fysiske indretning
 - Arbejde tematiseret over hele dagen i en længere periode
 - Måltidspolitik
 - Rutinesituationer og overgange
 - De voksnes placeringer
 - Søvnpolitik
 - Anerkendende relationer med afsæt i faglitteratur
 - Faglig feedback
 - Rammesættelse af en systematisk evalueringskultur
-

Hvordan har vi organiseret vores evalueringskultur?

Her kan I **kort** beskrive jeres arbejde med at etablere en systematisk evalueringskultur. I kan fx beskrive, hvordan, hvor ofte og i hvilke fora I drøfter, reflekterer over og evaluerer jeres pædagogiske praksis. I kan også beskrive, om I arbejder med særlige metoder, fx *Redskab til selvevaluering*, *Tegn på læring*, *Redskab til forankringsproces* eller om I arbejder eksperimenterende eller undersøgende med en særlig tilgang.

Systematisering og organisering af vores evalueringskultur:

På personalemøder udarbejder vi "Skema til handling", som vi bruger til at konkretisere og iværksætte det pædagogiske arbejde med et givent tema over en periode på 2-3 måneder. Formålet er at arbejde pædagogisk bevidst med et emne, som udgør det fælles tredje. Dette skal kvalitetssikre vores pædagogiske praksis, som taler ind i de pædagogiske mål og vores lokale skriftlige læreplan.

Ud fra udfyldt "Skema til handling" udarbejder vi "Pædagogiske ugeplaner" for hele den pågældende periode, temaet strækker sig over. Her udpensler vi temaet til konkrete aktiviteter, ansvar og forløb.

Vi midtvejsevaluerer "Skema til handling" på et personalemøde, og reflekterer i fællesskab ud fra mundtlige praksisfortællinger og observationer, hvorefter vi justerer om nødvendigt.

Vi genbesøger og evaluerer de "Pædagogiske ugeplaner" som et fast punkt på vores pædagogiske ugemøder, *"Status på den nuværende, samt kommende Pædagogiske ugeplan – Er vi der, hvor vi forestillede os, og hvad skal vi evt. være opmærksomme på den kommende uge"*. Vi evaluerer ud fra børnegruppens behov og ageren.

På vores pædagogiske ugemøder har vi fast dagsorden, der tilmed giver plads til, at vi forfølger en særlig del af vores pædagogiske praksis, som vi ønsker at belyse og følge over tid, eks. "Den fysiske indretning". Dette giver anledning til yderligere refleksion, justering og evaluering.

Hvordan har vi arbejdet med vores lokale skriftlige læreplan?

Her kan I **kort** skrive, hvordan I har grebet arbejdet an, fx om I har lavet workshop, gennemført konkrete evalueringer, haft oplæg fra interne eller eksterne. I kan også indsætte billeder eller lignende.

Vi har genbesøgt vores lokale skriftlige læreplan løbende i forbindelse med de pædagogiske læringsmiljøer, som vi de sidste 2 år har haft fokus på. Dette har givet anledning til refleksion og drøftelse, og vi har deraf valgt, at vi til pædagogisk dag i efteråret 2022 skal lave en større evaluering af vores lokale skriftlige læreplan.

Evaluering og dokumentation af elementer i det pædagogiske læringsmiljø

”Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen skal offentliggøres.

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.

Som led i at kunne evaluere sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse kan der fokuseres på elementer i det pædagogiske læringsmiljø. På den ene side fx, hvordan børnesynet, børneperspektivet og arbejdet med dannelse kommer til udtryk i det daglige pædagogiske arbejde, og på den anden side eksempelvis:

- Børnegruppens trivsel og læring
- Børn i udsatte positioners trivsel og læring
- Tosprogede børns trivsel og læring
- Det enkelte barns trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Fokus på enkelte elementer kan bidrage til at kvalificere evalueringen af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 51

Udvælg en eller flere evalueringer, som I har gennemført i de seneste to år, og saml op på erfaringerne ved at svare på nedenstående fire spørgsmål for hver evaluering. De fire spørgsmål knytter an til trinene i en evalueringsproces. Vælg gerne evalueringer, som betød, at I efterfølgende ændrede jeres pædagogiske praksis.

Hvad var formålet med den evaluering, vi gennemførte?

Her skriver I **kort**, hvilket område i jeres pædagogisk læringsmiljø I satte fokus på i evalueringen og hvorfor. Hvad var det I var nysgerrige på eller der udfordrede jer? Dette er trin 1 i evalueringscirklen.

1. Med udgangspunkt i vores handleplan fra det pædagogiske tilsyn, foråret 2021, har vi haft særligt fokus på indsatsområdet: "Den fysiske indretning". Vi observerede ved tilsynet, at børnene trak væk fra den ene stue, der opstod mange konflikter mellem børnene på stuen, og børnene blev forstyrrede i deres lege. Børnene havde ikke mulighed for at fordybe sig, og opnåede ikke længerevarende lege med det tilgængelige legetøj. Formålet med denne evaluering er, at få et meningsgivende læringsmiljø med færre konflikter og forstyrrelser, der tilgodeser børnenes trivsel, læring og udvikling.
2. Herudover har vi haft særlig fokus på at arbejde med temaer, som strækker sig over hele dagen, i en længere periode. Hvert tema forløber sig over flere måneder, således, at der er plads til fordybelse og meningsgivende gentagelser, plads til at følge børnenes spor og børnegruppens dynamiske behov, som kan vise sig forskelligt over tid, samt at have plads til sideløbende pædagogiske processer.

Hvilken pædagogisk dokumentation har vi indsamlet i arbejdet med den gennemførte evaluering?

Her beskriver I **kort** den dokumentation af det pædagogiske læringsmiljø, I har indsamlet i forbindelse med evalueringen. Pædagogisk dokumentation kan bestå af en vifte af forskellige måder at beskrive børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse på, fx praksisfortællinger, fotos, observationer, videooptagelser, screeninger, relationsskemaer, børneinterviews, tegninger. Indsamling af pædagogisk dokumentation er trin 2 i evalueringscirklen. Har I under evalueringen skrevet på en planche eller lignende, kan I indsætte et billede.

1. Den fysiske indretning:

Vi har brugt rapporterne fra de seneste to års pædagogiske tilsyn, hvori observationer fra Kids måling indgår:

".. indretningen drøftes i forhold til hensigtsmæssig placering af legeområder til højt og lavt aktivitetsniveau, højden på reoler og skillevægge samt tydelig afgrænsning og tematisering", (tilsynsdokument 2021).

Rapporten tydeliggjorde, som konsekvens af ovenstående, at formålsløs leg og mange forstyrrelser i eksisterende lege medvirkede til øget konfliktniveau.

"Vi vil tænke på nye placeringer af legetøjet, således at legetøjet ikke længere lægger op til, at legene skal foregå foran dørene. Vi vil have fokus på, at skabe rum til fordybelse i legen uden forstyrrelser", (Handleplan pædagogisk tilsyn 2019).

Fra august 2021 har vi på vores "Pædagogiske ugemøder" arbejdet systematisk med evaluering af stuerne fysiske indretning.

Vi har på et ugemøde placeret mødet i det pågældende læringsmiljø, hvor vi sammen har inddraget medbragte skitser, samt benyttet os af den viden vi allerede havde, for at mundtligt brainstorme på indretningen passende til den pågældende børnegruppe.

Vi har arbejdet undersøgende, er gået tilbage til praksis og har været nysgerrige og observerende på, hvordan indretningen påvirker børnenes måder at indtage rummet på.

Vi har løbende indsamlet observationer fra praksis i forhold til nye iværksatte tiltag, som har dannet grobund for yderligere evaluering, der er dokumenteret på referat fra vores pædagogiske ugemøder.

Vi har genbesøgt vores lokale skriftlige læreplan, hvor vi flere steder beskriver den fysiske indretning, til brug i evalueringen (under "Hvem er vi? – Huset" s. 4, "Pædagogiske grundlag, - Børnefællesskaber" s. 9, "Pædagogisk læringsmiljø, - Pædagogiske læringsmiljøer", s. 10).

2. Vi har brugt vores opslag til forældrene indeholdende billeder, beskrivelse af aktivitetens formål og børnenes optagethed, som dokumentation til ugentligt at evaluere børnenes trivsel, udvikling, læring og dannelse. Med udgangspunkt i vores mål beskrevet i "Skema til handling" samt konkretisering i de "Pædagogiske ugeplaner" evaluerer vi løbende og bliver klogere på vores pædagogiske praksis, der giver anledning til refleksion, justering og udvikling.

Hvad lærte vi om sammenhængen mellem vores pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse?

Her skriver I **kort** resultaterne af jeres analyse, fx hvordan den indsamlede dokumentation gjorde jer klogere på det, I var blevet nysgerrige på? Hvad var jeres vurdering af det pædagogiske læringsmiljøes betydning for børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse? Dette er første del af trin 3 i evalueringsskemaet. Har I under evalueringen skrevet resultaterne på en planche eller lignende, kan I indsætte et billede.

1. Den fysiske indretning:

Vi har indrettet rummene ud fra vores nye viden med synlige og udviklende læringsmiljøer, der er foranderligt passer til børnegruppens behov og dynamik.

Vi har en kontinuerlig bevidsthed omkring vigtigheden af den fysiske indretning, som vi løbende observerer og evaluerer på for at sikre børnegruppens trivsel, udvikling, læring og dannelse.

Vi er blevet opmærksomme på, at rummet udgør vores "tredje pædagog", og deraf en særlig opmærksomhed på, hvor væsentlig indretningen af rummet er.

Vi har erfaret, at længere tematiseret forløb giver grobund for fordybelse, fælles opmærksomhed, fælles sprog og fællesskab; heriblandt indbyrdes samtale børnene imellem, som styrker børnefællesskabet. At arbejde med et tema over hele dagen giver sammenhæng som understøtter muligheden for meningsgivende gentagelse, læring og dannelse. Vi udvider og muliggøre nyt

liv i velkendte læringsmiljøer med tematisering. Eks. Udstyrer vi børnene med "samme sæt briller", "former og farver", er en dukkekrog er ikke blot en dukkekrog, en dukkekrog er fyldt med forskellige former og farver, som børnene nu får øje på. En kjole er ikke blot en kjole, det er en blå kjole.

Hvilke ændringer og/eller justeringer af praksis gav evalueringen anledning til?

Her skriver I **kort**, hvordan I handlede på baggrund af jeres nye indsigter om jeres pædagogiske læringsmiljø. I kan bl.a. skrive, hvorvidt evalueringen gav anledning til at justere jeres pædagogiske praksis, og om den gav anledning til at afprøve konkrete tiltag og justere jeres skriftlige læreplan. I kan også samle op og se på tværs af de udvalgte områder, I har evalueret. Er justeringerne stadig en del af jeres praksis i dag? Har I brugt jeres indsigter i udvalgte evalueringer i andre sammenhænge? Dette er anden del af trin 3 i evalueringsskirklen.

1. Vores indsamlede dokumentation og analyse heraf gav bl.a. anledning til disse ændringer af praksis.
 - Opstilling af legetøj, for at synliggøre og inspirere til forskellige lege
 - Tydelige og afgrænsede legezoner, som skal hjælpe børnene til at fordybe sig i lege.
 - Relevante rekvisitter tilgængelige til at understøtte legen i den pågældende legezone.
 - Udbud af varieret legetøj øges, for at tilgodese alsidige lege; konstruktionsleg, parallelleg, rolleleg etc.

Alt sammen for at udvide og optimere børnenes legebetingelser, i håb om at mindske formålsløse leg og hindre forstyrrelser i legene.

Derudover giver dette også anledning til at fastslå, at vi kontinuerligt skal genbesøge emnet, da den fysiske indretning grundet udskiftning og ændring i børnegruppen altid er dynamisk, - det er en evig proces.

2. Vi har brugt temaet som det fælles tredje i arbejdet med vores lokale skriftlige læreplaner. Eks: Vi har brugt "former og farver" til at arbejde med sprog, "former og farver" til at arbejde med krop og bevægelse, "former og farver" til at arbejde med fællesskaber, etc.

Vi målrettede vores sprogbrug og egen opmærksomhed for at rette børnenes opmærksomhed mod temaet, og for at danne grobund for et fælles tredje. Vores opmærksomhed i forhold til temaet indgik til samlinger, i rutinesituationer, under måltider, i planlagte aktiviteter, i børnenes egne initiativer samt i fællesskaber på tværs af stuerne.

Evalueringen gav anledning til en bevidstgørelse om den voksnes rolle. Det de voksnes bevidste opmærksomhed, tilrettelæggelse og drivkraft, der kan vække børnenes nysgerrighed og interesse for temaet. Det kan hjælpe børnenes motivation til at få øje på verdenen gennem former og farver.

Inddragelse af forældrebestyrelsen

”Forældrebestyrelsen i kommunale, selvejende og udliciterede daginstitutioner skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.

Forældrebestyrelsen for den kommunale dagpleje skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 52

Hvordan har vi inddraget forældrebestyrelsen i evalueringen af den pædagogiske læreplan?

Her skriver I **kort**, hvordan I har inddraget forældrebestyrelsen og eventuelt forældrerådet, fx om I har drøftet, hvad I har sat fokus på i løbende evalueringer, resultaterne og hvilke tiltag det har givet anledning til, eller hvordan forældrebestyrelsen aktivt har været inddraget i ændringer eller justeringer af den daglige praksis.

Forældrebestyrelse bliver løbende inddraget i, hvad vi har fokus på i forhold til den lokale skriftlige læreplan i Mariehøj. Vi orienterer bestyrelsen, når vi i personalegruppen har evalueret på et eller flere områder i den lokale læreplan.

1. Bestyrelsen er informeret om vores fokus på ”Den fysiske indretning” på baggrund af det pædagogiske tilsyn 2021

I bestyrelsen har vi holdt oplæg omkring arbejdet med tematisering, og heri hele evalueringsdelen. De blev præsenteret for udformningen af det pædagogiske arbejde med et tema, samt den systematiske evalueringsproces; ”Skema til handling”, ”Pædagogiske ugeplaner”, og dertil hvordan evalueringen foregår på pædagogiske ugemøder og personalemøder.

Det fremadrettede arbejde

”En systematisk og udviklende evalueringskultur er central for den løbende udvikling af den pædagogiske praksis, og målet er bedre pædagogiske læringsmiljøer for børnene gennem en systematisk evalueringskultur og en meningsfuld og udviklende feedback til det pædagogiske personale.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Hvilke områder af vores pædagogiske læringsmiljø vil vi fremadrettet sætte mere fokus på?

Her kan I **kort** skrive, hvad I vil sætte fokus på i jeres pædagogiske læringsmiljø fremadrettet og hvorfor. I afsnit ét så I tilbage på, hvad I allerede har arbejdet med. Har I fået øje på, om der er dele af jeres pædagogiske læringsmiljø, I ikke har haft fokus på, fx rutinesituationer, børn i udsatte positioner, mv.? I kan også skrive, om der er områder, I har haft fokus på, men har behov for at genbesøge.

Vi vil fremadrettet have fokus på ”Anerkendende relationer” for at skabe et fælles fagligt fundament. Vi har hver især forskellige kompetencer, men mangler et fælles grundfundament for vores pædagogiske praksis til at forbedre læringsmiljøer. Dette vil vi arbejde med i det kommende år med teoretisk faglitteratur, gennemgang på personalemøder og refleksion.

Hvordan vil vi justere organiseringen af vores evalueringskultur?

Her kan I **kort** beskrive, om I oplever, at organiseringen af jeres evalueringskultur har understøttet meningsfulde drøftelser, refleksioner, analyser og vurderinger af jeres pædagogisk praksis i hverdagen? Eller om jeres erfaringer giver anledning til at justere organiseringen af jeres evalueringskultur, fx om der er brug for at afprøve andre måder at mødes og måder at reflektere sammen, justere hyppigheden af møder eller fastholde god evalueringspraksis.

Vi har indtil nu fundet en ”god” systematisk form, og er i proces.

Hvordan har eller vil vi på baggrund af denne evaluering ændre og/eller justere vores skriftlige pædagogiske læreplan?

På baggrund af denne evaluering vil vi udarbejde en større justering af vores lokale skriftlige læreplan, som foreligger på pædagogisk dag til efteråret.